

Aan de minister van Infrastructuur en Waterstaat
De heer B. Madlener
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

Onze referentie

MvH/RvZ/RS/Is/ATR3558/2024-U147

Uw referentie

Datum

19 december 2024

Onderwerp

Aanvullende zienswijze bij voorgenomen vrijstelling Rijbewijs C

Geachte heer Madlener,

Op 11 december 2024 is overeenkomstig ons verzoek een aangepaste versie van de *wijziging van het Reglement rijbewijzen* aan het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) voorgelegd voor een aanvullende zienswijze. Deze aanvullende zienswijze bevat onze bevindingen met betrekking tot de herziene versie van het voorstel.

Het voorstel regelt dat het mogelijk blijft om zwaardere voertuigen (tot 4.250 kilogram) met een rijbewijs B te besturen. Het gaat om voertuigen met een duurzamere (veelal elektrische) aandrijving. De mogelijkheid om vrijstelling te verlenen van het rijbewijs C voor deze voertuigen is in Nederland al ingevuld vanaf 2019. Het voorgenomen besluit betekent een legalisatie en juridische verankering van de huidige gedoogconstructie. Naast de legalisatie van de gedoogsituatie regelt het voorstel een verbreding van de groep voertuigen waarvoor de vrijstelling kan worden verleend. Zo gaat de vrijstelling gelden voor alle alternatief aangedreven voertuigen in de gewichtscategorie 3.501 kg tot en met 4.250 kg. Dit betekent dat onder andere elektrische campers en minibussen in deze gewichtsklasse ook onder de vrijstelling vallen.

Op 13 november 2024 heeft ATR over de initiële versie van het wijzigingsvoorstel geadviseerd. Het advies was om het concept-besluit niet in te dienen tenzij met de adviespunten rekening wordt gehouden (dictum 3). Het college adviseerde om het voorstel op een aantal punten aan te vullen en te wijzigen. Daarbij ging het onder andere om het voortzetten van de vrijstelling van de tachograafplicht, duidelijkheid over het vrijwillige karakter van een aanvullende (veiligheids)cursus en aanvulling van de regeldrukeffectenanalyse.

Het concept-besluit is mede naar aanleiding van het ATR-advies op een aantal punten gewijzigd. Deze aanvullende zienswijze zal ingaan op deze wijzigingen en aanvullingen in relatie tot het advies van ATR over het eerdere voorstel.

Contact:

Postbus 16228
2500 BE DEN HAAG

Bezoekadres: Rijnstraat 50
2515 XP DEN HAAG

info@atr-regeldruk.nl
www.adviescollegeregeldruk.nl

Tel: 070-310 86 66

Toetsingskader

ATR beoordeelt de regeldrukgevolgen aan de hand van het volgende toetsingskader:

1. Nuloptie (nut en noodzaak): is er een taak voor de overheid en is wetgeving het meest aangewezen instrument?
2. Zijn er minder belastende alternatieven mogelijk?
3. Is gekozen voor een uitvoeringswijze die werkbaar is voor de doelgroepen die de wetgeving moeten naleven?
4. Zijn de gevolgen voor de regeldruk volledig en juist in beeld gebracht?

1. *Nut en noodzaak*

Het voorstel regelt de juridische verankering van de vrijstelling van de rijbewijs-C-verplichting voor zwaardere, duurzame voertuigen. Daarmee bestendigt het besluit de huidige (gedoog)situatie die voor voertuigeigenaren een lastenbesparing vormt. Het besluit neemt ook de onzekerheid weg over het voortbestaan van de (tijdelijke) vrijstelling. Om deze redenen constateerde ATR in het advies van 13 november dat het voorstel nut en noodzaak van de vrijstelling van de rijbewijs-C-verplichting onderbouwt. Het college ziet bij het gewijzigde voorstel geen aanleiding voor aanvullende aandachtspunten.

2. *Minder belastende alternatieven*

Het oorspronkelijke voorstel bevatte het vervallen van de vrijstelling van de tachograafplicht. Dit betrof met name de voertuigen die op dit moment onder de gedoogsituatie vallen, in een straal van 100 km rondom de vestigingsplaats. Het advies was om af te zien van het vervallen van de vrijstelling van de tachograafverplichting en deze vrijstelling structureel te verankeren in de regelgeving. Het gewijzigde voorstel geeft opvolging aan dit adviespunt. Deze aanpassing vindt plaats onder de voorwaarde van een sectorplan gericht op het waarborgen van de verkeersveiligheid. In het bijbehorende convenant zijn afspraken gemaakt over onder andere het volgen van een veiligheidscursus en het registreren van arbeidstijden. Dit laatste zullen bedrijven veelal doen op basis van gegevens van de aanwezige boordcomputer in het voertuig. Het college concludeert dat het structureel maken van de vrijstelling van de tachograafverplichting zorgt voor een substantiële regeldrukverlichting ten opzichte van het oorspronkelijke voorstel. De (ervaren) regeldrukeffecten die zullen optreden door de aanvullende afspraken over registratie van arbeidstijden en het volgen van een veiligheidscursus, zijn echter nog niet volledig in beeld gebracht. Hierdoor bestaat nog geen beeld van de (netto) lastenbesparing door het gewijzigde voorstel.

3. *Werkbaarheid*

De voertuigen waarvoor vrijstelling mogelijk is, vallen in de gewichtsklasse tot 4.250 kg. Besturing van deze voertuigen vergt extra vaardigheden dan besturing van lichtere voertuigen. Om deze reden is in de voorbereiding van het besluit tussen uw ministerie, het Openbaar Ministerie en de sector afgesproken een additioneel convenant te sluiten gericht op een vrijwillige cursus bij rijbewijs B. De cursus zal aandacht besteden aan de verkeersregels en verkeerstekens waar voertuigen boven de 3.500 kg mee te maken krijgen. Het doel is de verkeersveiligheid te waarborgen.

ATR adviseerde om in de externe communicatie over de vrijstelling van rijbewijs C expliciet duidelijk te maken dat de extra veiligheidscursus vrijwillig is. Aanvullend was het advies om in de monitoring en evaluatie van het besluit de effecten van de vrijwillige cursus te analyseren. De toelichting bij het aangepaste voorstel is op deze punten (beperkt) aangevuld. De monitoring

en evaluatie van de cursus zal plaatsvinden op basis van de afspraken die daarover zijn gemaakt in het convenant. Daarnaast is in de toelichting nogmaals benoemd dat de veiligheidscursus niet wettelijk verplicht is. Hoewel dit in lijn is met het advies van ATR, maakt het voorstel niet duidelijk waar in de aanvullende externe communicatie duidelijk zal worden gemaakt dat het om een vrijwillige cursus gaat. Het college geeft in overweging dit te verduidelijken in de toelichting bij het voorstel.

4. *Gevolgen regeldruk*

Het college adviseerde bij het oorspronkelijke voorstel om de regeldrukvermindering als gevolg van de vrijstelling kwalitatief en kwantitatief uit te werken en om de kosten van de tachograafverplichting en de tijdsbesteding als gevolg van de (vrijwillige) veiligheidscursus in beeld te brengen. Met het gewijzigde voorstel komen de kosten van de tachograafverplichting (voor bijna alle voertuigen) te vervallen. Het college constateert verder dat bij het gewijzigde voorstel een kwantitatieve analyse van de tijd en kosten van de wijzigingen nog steeds ontbreekt. Het gaat daarbij onder andere om:

- De tijd en kosten van de registratie van arbeidstijden (die in het convenant met de sector overeen is gekomen op basis waarvan de tachograafvrijstelling wordt verlengd).
- De kosten van de veiligheidscursus (zoals ook in het convenant overeen is gekomen).
- De omvang van de doelgroep waarvoor de verschillende verplichtingen gaan gelden.
- De kosten van de tachograafverplichting (installeren van een tachograaf en het aanschaffen van een tachograafkaart) die worden voorkomen doordat het voorstel de vrijstelling van deze verplichting structureel maakt.

Inzicht in deze gegevens kan een gericht beeld geven van de totale (regeldruk)kosten en besparingen van het voorstel. Daarmee wordt de impact van het voorstel duidelijker. Voor onderbouwde besluitvorming over het (gewijzigde) voorstel acht het college deze analyse van belang.

Samenvattend

Het conceptbesluit is op een belangrijk punt gewijzigd. Door de structurele vrijstelling van de tachograafplicht treedt minder regeldruk op. Het besluit is daardoor lastenluser vormgegeven. Daarnaast zijn andere punten aangevuld waarmee het voorstel aan duidelijkheid en werkbaarheid wint. Het college constateert dat de regeldrukanalyse nog steeds onvolledig is. Daarmee is de impact van het voorstel nog niet volledig duidelijk.

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,

Hoogachtend,

w.g.

M.A. van Hees
Voorzitter

R.W. van Zijp
Secretaris